

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E EKONOMISË, TREGTISË DHE ENERGJETIKES
DREJTORIA E PËRGJITHSHME E POLITIKAVE TE ZHVILLIMIT TE BURIMEVE
NATYRORE
DREJTORIA MINERARE DHE INDUSTRIALE

URDHËR

Nr. 388, datë 20.5.2011

PËR
MIRATIMIN E FORMËS DHE PËRMBAJTJES TË PLANIT TË MONITORIMIT
POST-MINERAR

Në zbatim të nenit 102, pika 4, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, të nenit 54 pika 6 dhe nenit 56 pika 2 të ligjit nr.10304, datë 15.7.2010, “Për Sektorin Minerar në Republikën e Shqipërisë”,

URDHËROJ :

1. Plani i monitorimit post-minerar është pjesë e planit të rehabilitimit të zonës minerare, si kapitull i veçantë i tij. Plani i monitorimit post-minerar përgatitet nga aplikuesi për marrjen e një leje minerare dhe hartohet nga persona fizik ose juridik të licensuar në fushën e veprimtarive studimore projektuese në fushën minerare. Ky plan hartohet në përputhje me parimet bazë për hartimin e planit të rehabilitimit së veprimtarisë minerare, që mbështeten në legjislacionin minerar dhe mjedisor në fuqi.
2. Plani i monitorimit post-minerar i një miniere të braktisur, të shfrytëzuar nga ish- ndërmarrjet shtetërore, apo një objekti minerar kërkim-zbulimi me puse shpimi të realizuar nga shteti, hartohet nga strukturat përgjegjëse, Shërbimi Gjeologjik Shqiptar (SHGJSH) për zonat e kërkim-zbulimit dhe Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore (AKBN) për lejet e shfrytëzimit dhe kërkim-zbulim-shfrytëzimit.
3. Plani i monitorimit post-minerar për zonat e lejeve minerare dhe minierave të braktisura të shfrytëzuara nga shteti zbatohet nga subjekte të specializuara shtetërore SHGJSH për lejet e kërkim-zbulimit dhe AKBN për lejet e shfrytëzimit dhe kërkim-zbulim-shfrytëzimit, ose private, të përzgjedhura sipas procedurave të prokurimit, në përputhje me legjislacionin në fuqi, nga struktura përgjegjëse dhe monitorohet nga ajo.
4. Kontrolli i zbatimit të planit të monitorimit post-minerar kryhet nga SHGJSH për lejet e kërkim-zbulimit dhe AKBN për lejet e shfrytëzimit dhe kërkim-zbulim-shfrytëzimit.
5. Procedurat e monitorimit post-minerar të një objekti minerar, që është mbyllur ose që ka

përfunduar veprimtarinë minerare, realizohen sipas planit të monitorimit post-minerar të miratuar, në zbatim të kërkesave të nenit 54, të ligjit nr.10304, datë 15.7.2010, "Për sektorin minerar në Republikën e Shqipërisë".

6. Plani i monitorimit post-minerar duhet të mbështetet në parimet e:
 - a) Monitorimit të vazhdueshëm të ndotjes në tokë, në ujëra, te flora e fauna dhe në ekosistemin në përgjithësi, si dhe të respektimit të standarteve minimale, të miratuara sipas legjislacionit në fuqi.
 - b) Përcaktimit të saktë të pikave të monitorimit për emetimet dhe shkarkimet e elementeve të dëmshëm në mjedis gjatë operimit dhe në të ardhmen,
 - c) Vendosijes së pajisjeve monitoruese sipas karakteristikave të shkarkimeve, përbërjes, dekompozimit në kohë sipas teknologjive të reja dhe praktikave më të mira.
 - d) Përcaktimit të pikave monitoruese që do t'i shërbejnë informacionit për përcaktimin e marrjen e masave paraprake parandaluese.
 - e) Garantimit të monitorimit të efekteve të mbetjeve për të ardhmen për një periudhë sa më të gjatë.
 - f) Këshillimit me autoritetet e qeverisjes vendore.
 - g) Bashkërendimit ndërmjet mbrojtjes së mjedisit dhe zhvillimit ekonomik;
7. Plani i monitorimit post-minerar përditësohet sipas afateve kohore të përcaktuara nga legjislacioni mjedisor në fuqi dhe duhet të përmbajë:
 - a) projektin e monitorimit post-minerar që duhet të realizohet duke patur parasysh:
 - i. përshkrim të përgjithshëm të territorit, florës dhe faunës,
 - ii. sheshin e depozitimit të mbetjeve,
 - iii. përbërjen e mbetjeve minerare dhe karakteristikat fiziko- kimike të tyre,
 - iv. lëvizjen e ujërave sipërfaqësore e nëntokësore,
 - v. afërsinë me infrastrukturën dhe zonat e banuara,
 - vi. ndikimin në ekosistemin e zonës minerare dhe asaj përreth saj,
 - vii. ndikimin në ekosistemin në përgjithësi,
 - viii. nivelin e shkarkimeve në mjedis dhe ndotjen që shkakton tek ujërat sipërfaqësore e nëntokësore, të florës e të faunës.
 - b) parashikimin për vendet dhe kohën për monitorimin e shkarkimeve pas procesit të mbylljes së minierës, karrierës, impianteve të riciklimit dhe sheshit të depozitimit;
 - c) procedurat dhe afatet kohore të realizimit të punimeve për vendosjen e pikave monitoruese;
 - d) procedurat e monitorimit për raste të emergjencës për ndotjet aksidentale;
 - e) Për veprimtaritë minerare, mbetjet e të cilave rezultojnë nga procese ku përdoren lëndë toksike dhe të rrezikshme, si cianure, acide, substanca kimike të rrezikshme, plani i monitorimit postminerar duhet gjithashtu të përfshijë:
 - i. Monitorimin e nivelit të koncentrimin të elementeve toksike ose të rrezikshme në depozitimet e mbetjeve minerare apo shkarkimet prej tyre, në respekt të kërkesave të përcaktuara në legjislacionin për mjedisin;
 - ii. Mënyrën e monitorimit të vazhdueshëm sipas afateve kohore në respekt të

kërkesave të përcaktuara në legjislacionin për mjedisin.

8. Dokumentet informative që mbahen nga strukturat përgjegjëse apo subjektet e përzgjedhura për realizimin e monitorimit post-minerar duhet të jenë në përputhje me kërkesat e legjislacionit minerar dhe atij mjedisor në fuqi dhe duhet të përmbajnë gjithashtu:
 - a) Gent planin e pikave të monitorimit për zonën e lejuar minerare dhe të sheshit të depozitimit të sterileve, sipas projektit të miratuar;
 - b) Gent planin e pikave të monitorimit për impiantin e riciklimit;
 - c) Pasqyrat për monitorimet sipas afateve kohore të përcaktuara në lidhje me përbërjen fizike dhe kimike të shkarkimeve në mjedis për të gjitha pikat e monitorimit e shoqëruar me flet analizat përkatëse;
9. Forma dhe përmbajtja tip e “planit të monitorimit post-minerar” për lejet e kërkim-zbulimit do të jetë sipas aneksit 1, bashkëlidhur këtij urdhëri.
10. Forma dhe përmbajtja tip e “planit të monitorimit post-minerar” për lejet e shfrytëzimit dhe lejet e kërkim-zbulim shfrytëzimit do të jetë sipas aneksit 2, bashkëlidhur këtij urdhëri.
11. Sipas shkallës së rrezikshmërisë aktuale të vrojtuar dhe përcaktuar në teren dhe asaj të pritshme për shkak të ndryshimit në kohë të parametrave të ndryshëm që lidhen me të, zonat e rrezikshme mund të klasifikohen sipas aneksit 3, bashkëlidhur këtij urdhëri.
12. Për zbatimin e këtij urdhëri ngarkohen institucionet e Agjencisë Kombëtare të Burimeve Natyrore (AKBN) dhe Shërbimit Gjeologjik Shqiptar (SHGJSH).

Ky urdhër hyn në fuqi menjëherë.

MINISTRI

NASIP NACO

ANEKSI Nr.1

Forma dhe përmbajtja tip e “planit të monitorimit postminerar” për lejet e kërkim-zbulimit.

I. PËRMBAJTJA E TEKSTIT

1. *Konsiderata të përgjithshme*

2. *Të dhëna mbi subjektin kur plani hartohet për një zonë të re minerare:*

- i. Emri i subjektit sipas regjistrimit në QKR:
- ii. Zona minerare me numër identifikues Nr., për të cilën kërkohet leja minerare dhe që përfshihet në planin vjetor minerar të miratuar për vitin
- iii. Lloji i mineralit/mineraleve, për të cilin kërkohet dhënia e lejes:
- iv. Emri dhe mbiemri i administratorit të subjektit aplikues për leje minerare sipas regjistrimit në QKR :
- v. Adresa e selisë së subjektit sipas regjistrimit në QKR:
- vi. Nr. telefonit /faksit:
- vii. Emërtimi i njësisë vendore/njësive vendore ku përfshihet zona e kërkuar:
- viii. Emri dhe mbiemri i drejtuesit teknik:
- ix. Data e përfundimit të licencës profesionale së drejtuesit teknik:/...../.....

3. *Baza ligjore mbi të cilën hartohet projekti si:*

- a. Urdhërin e Ministrit për Planin vjetor minerar.
- b. Vendimin e Këshillit të Ministrave që miraton kalimin në regjim monitorimi post minerar, për rastin kur kjo minierë është shfrytëzuar nga shteti

4. *Të dhëna të përgjithshme të shkurtra për objektin minerar (sipas projektit të shfrytëzimit)*

- a. Vendndodhja administrative dhe topografike e objektit
 - b. Gjeografia e zonës, relievi, bimësia, fauna, ekosistemi në përgjithësi etj.
 - c. Kushtet hidrografike dhe hidrogeologjike të vendburimit. Llojet e ujërave dhe kimizimi i tyre
 - d. Mbi morfologjinë dhe përbërjen e xeherorit dhe/ose xeheroreve të dobishëm. Të dhëna të shkurtra mbi llojin e mineralit, vetitë fiziko-kimike të tij.
- a) Përshkrimi i mënyrës së realizimit të veprimtarisë së kërkim-zbulimit, punimet kryesore të kërkim zbulimit, trashe, galeri, puse, sasia dhe përbërja mineralogjike e sterileve, vendndodhja e shesheve të depozitimit.
 - b) Dokumentimi i pasojave në infrastrukturë dhe ndërtime, që lidhen me çarje ose shembjen e tokës
 - c) Pasoja në mjedis që lidhen me ndotjen e ujërave dhe nivelin e ndotjes kimike si rezultat i shkarkimeve, gjatë punëve të kërkim-zbulimit dhe depozitimit të mbetjeve.

5. *Monitorimi i ujërave të ndryshme që rrjedhin në sipërfaqe dhe sheshet e depozitimit të mbetjeve.*

- a. Përcaktimi i stacioneve të matjeve monitoruese dhe dokumentimi i tyre në hartën topografike të sipërfaqes së zonës së zbuluar.
- b. Përcaktimi i llojit të numrit dhe periodave të matjeve me të cilat do të bëhet monitorimi.
- c. Zgjedhja e pajisjeve matëse dhe serive të matjeve. Dokumentimi i rezultateve të matjeve në regjistrin përkatës.
- d. Përcaktimi i masave parandaluese, paralajmëruese dhe parashikimi i efekteve negative në infrastrukturë, qendrat e banuara apo ambientet e tjera industriale e social kulturore. Përcaktimi i kritereve të alarmit

- e. Për veprimtaritë minerare të kërkim-zbulimit kur përdoren lëndë të rrezikshme, duhet gjithashtu të përcaktohen:
- i. Monitorimi i nivelit të koncentrimit të elementeve toksike ose të rrezikshme në shkarkimet në respekt të kërkesave të përcaktuara në legjislacionin për mjedisin;
 - ii. Mënyra e monitorimit të vazhdueshëm sipas afateve kohore në respekt të kërkesave të përcaktuara në legjislacionin për mjedisin;

6. Hartimi i preventivit përmbledhës te shpenzimeve

II. Pjesa grafike

1	Harta topografike e sipërfaqes me burimet e rrjedhjes së ujërave stoqet e mbetjeve. Planimetria e sistemit të sterileve dhe e stacioneve të ndryshme të marrjes së mostrave.	1:1000, 1:2000
2	Prerje dhe projeksione të ndryshme shoqëruese	1:1000, 1:2000
3	Planimetri e përdorimit të tokës	1:1000, 1:2000

ANEKSI Nr.2

Forma dhe përmbajtja tip e “planit të monitorimit postminerar” për lejet e shfrytëzimit dhe lejet e kërkim-zbulim-shfrytëzimit.

I. PËRMBAJTJA E TEKSTIT

1. *Konsiderata të përgjithshme*

2. *Te dhëna mbi subjektin kur plani hartohet për një zonë të re minerare:*

- i. Emri i subjektit sipas regjistrimit në QKR:
- ii. Zona minerare me numër identifikues Nr....., për të cilën kërkohet leja minerare dhe që përfshihet në planin vjetor minerar të miratuar për vitin
- iii. Lloji i mineralit/mineraleve për të cilin kërkohet dhënia e lejes:
- iv. Emri dhe mbiemri i administratorit të subjektit aplikues për leje minerare sipas regjistrimit në QKR :
- v. Adresa e selisë së subjektit sipas regjistrimit në QKR:
- vi. Nr. telefonit /faksit:
- vii. Emërtimi i njësisë vendore/njësisë vendore ku përfshihet zona e kërkuar:
- viii. Emri dhe mbiemri i drejtuesit teknik:
- ix. Data e përfundimit të licencës profesionale së drejtuesit teknik:/...../.....

3. *Baza ligjore mbi të cilën hartohet projekti si:*

- a. Urdhërin e Ministrit për Planin vjetor minerar.
- b. Vendimin e Këshillit të Ministrave që miraton kalimin në regjim monitorimi post minerar, për rastin kur kjo minierë është shfrytëzuar nga shteti.

4. *Të dhëna të përgjithshme të shkurtra për objektin minerar (sipas projektit të shfrytëzimit)*

- a. Vendndodhja administrative dhe topografike e objektit.
- b. Gjeografia e zonës, relievi, bimësia, fauna, ekosistemi në përgjithësi etj.
- c. Ndërtimi gjeologjik i rajonit dhe vendburimit.
- d. Lloji dhe trashësia e mbulesës së tokës në zonën minerare.
- e. Tektonika e vendburimit.
- f. Kushtet hidrografike dhe hidrogeologjike të vendburimit. Llojet e ujërave dhe kimizimi i tyre.
- g. Mbi morfologjinë dhe përbërjen e xeherorit dhe/ose xeheroreve të dobishëm. Të dhëna të shkurtra mbi llojin e mineralit, vetitë fiziko-kimike të tij.

A. Për rastin e shfrytëzimit nëntokësor të vendburimit

- a) Përshkrimi i mënyrës së hapjes së minierës, punimet kryesore të hapjes, sasia dhe lloji i ujërave që rrjedhin nga punimet minerare, sasia dhe përbërja mineralogjike e sterileve, vendndodhja e shesheve të depozitimit, vendndodhja e impianteve të riciklimit.
- b) Sistemi i shfrytëzimit të përdorur dhe treguesit tekniko-ekonomik të realizuar, sasia dhe cilësia e rezervave të shfrytëzuara ose që mendohen të shfrytëzohen të ndarë sipas horizonteve dhe profileve
- c) Përcaktimi i zonave të rrezikshme që lidhen me qëndrueshmërinë e shkëmbinjve:
 - i. Zona të rrezikshme të shkallës së parë
 - ii. Zona të rrezikshme të shkallës së dytë

iii. Zona të rrezikshme të shkallës së tretë

- d) Dokumentimi i pasojave në infrastrukturë dhe ndërtime, që lidhen me çarje ose shembjen e tokës nga influenza e shfrytëzimit dhe punimeve minerare.
- e) Pasoja në mjedis, që lidhen me ndotjen e ujërave dhe nivelin e ndotjes kimike si rezultat i shkarkimeve, përpunimit, riciklimit dhe depozitimit të mbetjeve.
- f) Sasia dhe lloji i pluhurave dhe gazeve që emetohen nga miniera apo impiantet e përpunimit dhe riciklimit.
- g) Përshkrimi i objekteve sipërfaqësore apo që mendohen të realizohen si rrugët automobilistike për hapjen dhe shfrytëzimin e objektit, sistemime për sheshet e ndërtimit të objekteve sipërfaqësore, puse anekse, zyra, dushe e tualete, gardërobë, fjetore, mensë, magazine materialesh, sallë kompresorësh, kabina elektrike, stacion pompimi, ofiçina, depo e lëndës-plasëse dhe ambiente të tjera.

B. Për rastin e shfrytëzimit me karriere te vendburimit

- a) Përshkrimi i varianteve të hapjes së rrugëve dhe gjysëm transheve, gjatësia dhe seksioni i tyre. Përcaktimi i kufijve faktike të karrierës, dimensionet reale të saj, përcaktimi i koordinatave të vertekseve, sasia dhe lloji i ujërave që rrjedhin në karrierë dhe që dalin prej saj, sasia dhe përbërja mineralogjike e sterileve, vendndodhja e shesheve te depozitimit, vendndodhja e impianteve të riciklimit.
- b) Sistemi i shfrytëzimit që do te përdoret ose është përdorur dhe treguesit tekniko-ekonomik të realizuar, sasia dhe cilësia e rezervave që mendohen të shfrytëzohen ose të shfrytëzuara të ndarë sipas horizonteve dhe profileve
- c) Përcaktimi i zonave të rrezikshme që lidhen me qëndrueshmërinë e shkëmbinjve:
 - i. Zona të rrezikshme të shkallës së parë
 - ii. Zona të rrezikshme të shkallës së dytë
 - iii. Zona të rrezikshme të e shkallës së tretë
- d) Dokumentimi i pasojave në infrastrukturë dhe ndërtime, që lidhen me çarje ose shembjen e tokës nga influenza e shfrytëzimit dhe punimeve minerare
- e) Pasoja në mjedis që lidhen me ndotjen e ujërave dhe nivelin e ndotjes kimike si rezultat i shkarkimeve, përpunimit, riciklimit dhe depozitimit të mbetjeve.
- f) Sasia dhe lloji i pluhurave dhe gazeve që emetohen nga karriera apo impiantet e përpunimit dhe riciklimit.
- g) Përshkrimi i objekteve sipërfaqësore apo që mendohen të realizohen si rrugët automobilistike për hapjen dhe shfrytëzimin e objektit, sistemime për sheshet e ndërtimit të objekteve sipërfaqësore, puse anekse, zyra, dushe e tualete, garderobë, fjetore, mensë, magazine materialesh, sallë kompresorësh, kabina elektrike, stacion pompimi, ofiçina, depo e lëndës-plasëse dhe ambiente të tjera.

5. Monitorimi i riskut të shembjes në minierat e mbyllura

- a. Përcaktimi i zonave potenciale me risk për shembje dhe dokumentimi i tyre në hartën topografike te sipërfaqes se zonës se shfrytëzuar. Piketimi në teren.
- b. Përcaktimi i zonës me shembje dhe me risk zmadhimin e tyre në perspektive dhe dokumentimi i tyre në hartën topografike të sipërfaqes së zonës së shfrytëzuar. Piketimi në terren.
- c. Teknikat e ndryshme të monitorimit që parashikohen të përdoren
- d. Përcaktimi i stacioneve te matjeve monitoruese dhe dokumentimi i tyre në hartën topografike te sipërfaqes se zonës se shfrytëzuar
- e. Përcaktimi i llojit të numrit dhe periodave të matjeve, me të cilat do të bëhet monitorimi. Zgjedhja e pajisjeve matëse dhe serive të matjeve.
- f. Dokumentimi i rezultateve të matjeve në regjistrin përkatës.

- g. Përcaktimi i masave parandaluese, paralajmëruese dhe parashikimi i efekteve negative në infrastrukturë, qendrat e banuara apo ambientet e tjera industriale e social kulturore. Përcaktimi i kritereve të alarmit.
 - h. Përcaktimi i sinjalistikës ndaluese dhe paralajmëruese për zonat me shembje dhe/ose potenciale me risk shembjeje.
 - i. Informimi periodik strukturave përgjegjëse dhe pushtetit lokal mbi rezultatet e monitorimit.
 - j. Përcaktimi i shpenzimeve të monitorimit dhe hartimi i preventivit të përgjithshëm të shpenzimeve.
 - k. Parashikimin e ndikimit të florës dhe faunës dhe në ekosistemin në përgjithësi.
- 6. Monitorimi i ujërave të ndryshme që rrjedhin në sipërfaqen e minierës ose karrierës, stoqet dhe sheshet e depozitimit të mbetjeve, impiantet e përpunimit dhe riciklimit, ose dalin prej saj,**
- a. Përcaktimi i pikave të ndryshme të rrjedhjes së ujërave dhe burimit të tyre. Dokumentimi i tyre në hartën topografike të sipërfaqes së zonës minerare. Piketimi në teren.
 - b. Teknikat e ndryshme të monitorimit që parashikohen të përdoren.
 - c. Përcaktimi i stacioneve të matjeve monitoruese dhe dokumentimi i tyre në hartën topografike të sipërfaqes së zonës së shfrytëzuar.
 - d. Përcaktimi i llojit të numrit dhe periodave të matjeve, me të cilat do të bëhet monitorimi.
 - e. Zgjedhja e pajisjeve matëse dhe serive të matjeve.
 - f. Dokumentimi i rezultateve të matjeve në regjistrin përkatës.
 - g. Përcaktimi i masave parandaluese, paralajmëruese dhe parashikimi i efekteve negative në infrastrukturë, qendrat e banuara apo ambientet e tjera industriale e social kulturore. Përcaktimi i kritereve të alarmit
 - h. Përcaktimi i sinjalistikës ndaluese dhe paralajmëruese për zonat me ujëra të ndotura dhe/ose potenciale me risk ndotjeje.
 - i. Informimi periodik i strukturave përgjegjëse dhe pushtetit lokal mbi rezultatet e monitorimit.
 - j. Përcaktimi i shpenzimeve të monitorimit dhe hartimi i preventivit të përgjithshëm të shpenzimeve.
 - k. Përcaktimi i llojit të numrit dhe periodave të matjeve, me të cilat do të bëhet monitorimi për rastet e ngjarjeve aksidentale.
 - l. Parashikimin e ndikimit të florës dhe faunës dhe në ekosistemin në përgjithësi.
 - m. Parashikimin për nivelin e shkarkimeve në mjedis dhe ndotjen që shkakton tek ujërat sipërfaqësore e nëntokësore, të florës e të faunës.
 - n. Procedurat e monitorimit për raste të emergjencës për ndotjet aksidentale.
 - o. Për veprimtaritë minerare ku përdoren lëndë toksike dhe të rrezikshme, si cianure, acide, substanca kimike të rrezikshme, duhet gjithashtu të përcaktohen:
 - i. Monitorimi i nivelit të koncentrimin të elementeve toksike ose të rrezikshme në depozitimet e mbetjeve minerare, apo shkarkimet prej tyre, në respekt të kërkesave të përcaktuara në legjislacionin për mjedisin;
 - ii. Mënyrën e monitorimit të vazhdueshëm, sipas afateve kohore në respekt të kërkesave të përcaktuara në legjislacionin për mjedisin;
- 7. Monitorimi i gazrave pluhurave të ndryshme, që dalin nga objekti mineral dhe objektet e përpunimit dhe riciklimit;**

- a. Përcaktimi i pikave të ndryshme të emetimit të gazeve nga miniera dhe burimet e tyre. Dokumentimi i tyre në hartën topografike të sipërfaqes së zonës minerare. Piketimi në teren.
 - b. Teknikat e ndryshme të monitorimit, që parashikohen të përdoren.
 - c. Përcaktimi i stacioneve të matjeve monitoruese dhe dokumentimi i tyre në hartën topografike të sipërfaqes së zonës së shfrytëzuar.
 - d. Përcaktimi i llojit të numrit dhe periodave të matjeve, me të cilat do të bëhet monitorimi.
 - e. Zgjedhja e pajisjeve matëse dhe serive të matjeve.
 - f. Dokumentimi i rezultateve të matjeve në regjistrin përkatës.
 - g. Përcaktimi i masave parandaluese, paralajmëruese dhe parashikimi i efekteve negative në infrastrukturë, qendrat e banuara apo ambientet e tjera industriale e social kulturore. Përcaktimi i kritereve të alarmit.
 - h. Përcaktimi i sinjalistikës ndaluese dhe paralajmëruese për zonat me gaze të ndotura dhe/ose potenciale me risk ndotjeje.
 - i. Informimi periodik strukturave përgjegjëse dhe pushtetit lokal mbi rezultatet e monitorimit.
 - j. Përcaktimi i shpenzimeve të monitorimit dhe hartimi i preventivit të përgjithshëm të shpenzimeve
 - k. Përcaktimi i llojit të numrit dhe periodave të matjeve. me të cilat do të bëhet monitorimi për rastet e ngjarjeve aksidentale.
 - l. Parashikimin e ndikimit të florës dhe faunës dhe në ekosistemin në përgjithësi.
 - m. Procedurat e monitorimit për raste të emergjencës dhe aksidenteve.
 - n. Për veprimtaritë minerare ku përdoren lëndë toksike dhe të rrezikshme, si cianure, acide, substanca kimike të rrezikshme, duhet gjithashtu të përcaktohen:
 - i. Monitorimin e nivelit të koncentrimin të elementeve toksike ose të rrezikshme në ajër, në respekt të kërkesave të përcaktuara në legjislacionin për mjedisin;
 - ii. Mënyrën e monitorimit të vazhdueshëm sipas afateve kohore në respekt të kërkesave të përcaktuara në legjislacionin për mjedisin;
- 8. Teknologjitë e riciklimit dhe përdorimi i tokës.**
- a. Planifikimin e përdorimit të sipërfaqes së tokës dhe trajtimin e mbetjeve të ndryshme sterile.
 - b. Projektin e trajtimit të ujërave, gazeve, tymrave dhe pluhurave.
 - c. Parashikimin e masave parandaluese lidhur me gazrat e ndryshme që priten të dalin nga miniera për të eliminuar rastet aksidentale;
- 9. Hartimi i preventivit përmbledhës të shpenzimeve për të tre llojet e monitorimit.**

II. Pjesa grafike

1	Harta topografike e sipërfaqes me zonat me shembje dhe/ose zonat me risk potencial shembje sipas klasave	1:1000, 1:2000
2	Hartën topografike të sipërfaqes me planin e parandalimit të rrezikut dhe zonat sipas klasave	1:1000, 1:2000
3	Planimetrinë vendosjes së stacioneve të matjes të zhvendosjes së shkëmbinjve dhe zonat me shembje	1:1000, 1:2000
4	Harta topografike e sipërfaqes me burimet e rrjedhjes së ujërave nga	1:1000,

	nëntoka ose karriera, stoqet e sterileve dhe dambat. Planimetri e sistemimit te sterileve dhe e stacioneve te ndryshme te marrjes se mostrave .	1:2000
5	Planimetrinë vendosjes së stacioneve të matjes së gazeve, pluhurave dhe marrjes së kampioneve	1:1000, 1:2000
6	Planimetrinë e vendosjes së objekteve të përpunimit dhe e stacioneve të ndryshme të marrjes së mostrave.	1:1000, 1:2000
7	Planimetrinë e vendosjes së objekteve të riciklimit dhe e stacioneve të ndryshme të marrjes së mostrave.	1:1000, 1:2000
8	Prerje dhe projeksione të ndryshme shoqëruese	1:1000, 1:2000
9	Planimetrinë e përdorimit të tokës	1:1000, 1:2000

Aneksi nr. 3

Klasifikimi i zonave të rrezikshme

Sipas shkallës së rrezikshmërisë aktuale të vrojtuar dhe përcaktuar në teren dhe asaj të pritshme për shkak të ndryshimit në kohë të parametrave të ndryshëm që lidhen me të, zonat e rrezikshme mund të klasifikohen:

1. Zona të rrezikshme të shkallës së parë

Konsiderohen të gjitha ato zona në sipërfaqe, ku rreziku i lëvizjes ose shembjes së tokës, është vazhdimisht i pranishëm dhe ku nuk duhet të kryhet asnjë lloj ndërtimi i çfarëdo kategorie qofte ai, si dhe të hiqen ndërtimet ekzistuese, linjat elektrike, tubacionet e ujësjellësve, spostohen rrugët automobilistike dhe elemente të tjerë të infrastrukturës.

Në këto zona përfshihen:

- Sipërfaqet përreth grykave të puseve vertikale të minierave pavarësisht nga mënyra e mbylljes së tyre.
- Sipërfaqet mbi grykat e punimeve horizontale ose të pjerrëta me një gjatësi sipas aksit të punimit derisa mbulesa mbi punim të kalojë dhjetë herë lartësinë e tij, të përcaktuar në seksionin tërthor. Megjithatë, në rastet e ndërtimeve dhe elementeve të rëndësishme të infrastrukturës, me rreziqe kolektive të përmasave të ndryshme, përcaktimi kufijve të kësaj zone duhet të bëhet me anë të studimeve përkatëse të specializuara, të cilat duhet të marrin në konsideratë ecurinë e procesit në dinamikën e tij.
- Sipërfaqet mbi hapësirat e mbetura të shfrytëzimit ose të punimeve të vjetra, atje ku ka qenë përdorur sistemi i shfrytëzimit me hapësira të hapura dhe në bazë të llogaritjeve, që marrin në konsideratë faktorët e ndryshëm, që shkaktojnë evoluimin e procesit të shkatërrimit të shkëmbinjve, rezulton që shembja e këtyre hapësirave do të ndikojë në dëmtimin e sipërfaqes.

2. Zona të rrezikshme të shkallës së dytë

Konsiderohen të gjitha ato zona në sipërfaqe, mbi fushat minerare ku efektet e ndikimit të shfrytëzimit janë më të lehta. Ka ulje dhe intensiteti i tyre është i vogël. Në këto zona, mbi bazën e studimeve të detajuara, lejohen ndërtime të kufizuara në madhësi dhe mbahen në vërejtje të vazhdueshëm ndërtimet e kryera. Në këto zona mund të ndërtohen elemente të ndryshëm të infrastrukturës, të cilët duhet të jenë nën vërejtje.

3. Zona të rrezikshme të shkallës së tretë

Konsiderohen ato zona, në sipërfaqe mbi fushat minerare të mbyllura, ku megjithëse pasojat e ndikimit të shfrytëzimit janë: në përfundim, të vogla ose kanë përfunduar, duhet të vazhdojnë vërejtjet dhe matjet edhe për një periudhë të shkurtër kohë, e cila do të gjykohej nga rezultatet e tyre. Në këto zona çdo ndërtim duhet të bëhet mbi bazën e studimeve gjeologjiko-inxhinierike dhe urbanistike të plota.